

Маркетинг може відіграти центральну роль у продуктивності фірми, а також у виході на нові ринки або сегменти ринку та розробленні нових способів просування продукції. Здійснювати інновації підприємствам Тернопільської області перешкоджають численні фактори, які умовно можна поділити на цінові, інформаційні, ринкові, а також домінування певних підприємств (сильні конкуренти) або невизначений попит на інноваційні товари або послуги. Досить серйозною перешкодою є відсутність коштів в рамках підприємства або групи підприємств та занадто високі витрати на інновації.

Таким чином, підсумовуючи вищевикладене, потрібно зауважити, що оскільки наша область є переважно аграрною, то основний напрямок її розвитку повинен бути аграрно-індустріальний. Тобто, в області має активно розвиватися машинобудування, а саме: приладобудування, верстатобудування, електротехнічне машинобудування, радіотехнічна промисловість, від чого найбільше залежить інноваційний потенціал області. Відтак, саме від того, наскільки буде забезпечена інвестиційно-інноваційна підтримка зазначеного сектору, залежатиме подальша динаміка інноваційного розвитку Тернопільської області.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Тернопільської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oda.te.gov.ua/>
2. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: статистичний збірник [Текст] / Державна служба статистики України. – Київ. – 2014. – 314 с.

Панухник Яна

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СТРУКТУР МУНІЦИПАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ НА РІВЕНЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

Незважаючи на чималу кількість теоретичних досліджень, на практиці проблема інституцій залишається однією з найскладніших для розв'язання.

Відповідно до визначення одного з класиків інституційної економіки К. Норта, інституції – це правила, механізми, що забезпечують їх дотримання, і норми поведінки, які структурують взаємодію між людьми. Інституції є державними й приватними, саме вони формують базу інституційного середовища, у межах якої уряд, бізнес-структури та індивіди

взаємодіють одне з одним. Якість інституційного середовища значною мірою впливає на кожен групу учасників, на їхні інвестиційні рішення, організацію виробництва тощо.

Якщо не буде гарантоване право власності, бізнес не інвестуватиме в модернізацію активів, і надалі буде виводити капітал. Надмірне державне регулювання, бюрократія, нечесність при складанні держзамовлень не лише знижують ефективність роботи, а й призводять до значних економічних витрат бізнесу.

За висновками Світового банку, щорічно лише на хабарі витрачається близько 1 трильйона доларів США на рік, що відповідає трьом відсоткам глобального ВВП. Якщо ж спробувати оцінити всю суму економічних втрат унаслідок неефективних інституцій (нереалізовані інвестиційні проекти, нечесність при складанні держзамовлень, неефективні державні витрати), отримаємо число, яке перевищуватиме розрахунки Світового банку.

Інституції – основа ринкової економіки. Досвід економічного розвитку інших країн свідчить про те, що наявність ефективних і добре функціонуючих інституцій пов'язане кореляційним відношенням з економічним зростанням країни.

Використовуючи інструментарій економіко-математичного моделювання із застосуванням регресійного аналізу, на рис. 1 представлена залежність впливу рівня розвитку бізнесу муніципальних економічних систем на рівень функціонування інституцій в Україні.

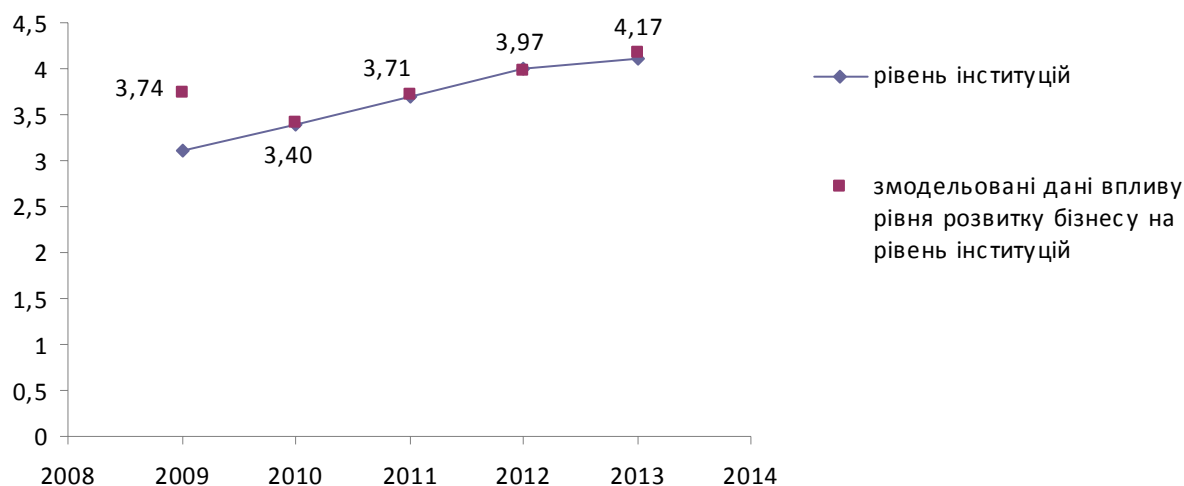

Рис. 1. Фактичні дані рівня інституцій та змодельована залежність впливу рівня розвитку бізнесу муніципальних економічних систем на рівень функціонування інституцій в Україні (Економічна модель представлена на основі даних джерел [1-5])

Регресійна залежність показників має наступне математичне представлення:

$$y = -7,04 + 2,83x . \quad (1)$$

Коефіцієнт детермінації даної регресійної моделі становить:

$$R^2 = 0,97, \quad (2)$$

дане значення є високим показником та вказує на адекватність побудованої моделі, та дозволяє на основі даної моделі робити дослідження впливу показників.

Коефіцієнт кореляції показників рівня інституцій по регіонах України та рівня розвитку бізнесу є також досить високим:

$$D^2 = 0,95, \quad (3)$$

що вказує на щільний зв'язок між показниками.

Крім економічної ефективності, якість суспільних і приватних інституцій багато в чому визначає здатність держави впливати на процеси всередині країни, проводити реформи, які є необхідними задля поліпшення різних аспектів національної конкурентоспроможності. Враховуючи те, що у 2010 році Україна стала на шлях активних перетворень, задеклароване покращення якості державних інституцій, а саме посилення гарантій захисту права власності, боротьба з корупцією, забезпечення незалежного й справедливого судочинства, не повинно втрачати заявленої пріоритетності реформ. Нерозвинуті інституції – це проблема, яка потребує негайного розв'язання (у першу чергу на муніципальному рівні, де безпосередньо здійснюють діяльність бізнес-структури), без її вирішення подальше просування України сходами конкурентоспроможності буде вкрай важким.

З досвіду інших країн, розв'язання проблеми неякісних інституцій – складне завдання, однак насправді вирішуване, якщо заздалегідь передбачити можливі труднощі й правильно розставити пріоритети.

Поліпшення функціонування інституцій на всіх рівнях економічного розвитку, у тому числі й муніципальному, значною мірою залежить від наявності міцної політичної волі. Реалізація реформи інституцій можлива лише за умови активної зацікавленості та взаємодії усіх сторін (уряду, підприємців, громадянського суспільства, ЗМІ).

Основні зусилля необхідно зосередити не лише на написанні «правильних» законопроектів, а й на тому, як найкраще їх втілити в життя. В українських реаліях багато прийнятих законодавчих актів так і залишаються формальністю, започатковані реформи не доводяться до завершення, а інституції часом взагалі не виконують своїх функцій.

Враховуючи національні (ментальні) відмінності й особливості історичного розвитку, реформування інституцій в Україні немає універсальних та готових до використання рецептів.

Інституції є різноманітними, тому з ними виникає чимало проблем, які вимагають витрат часу задля їх вирішення. Деякі можна вирішити досить швидко і реалізувати упродовж кількох місяців. Інші, пов'язані з традиціями і правилами, вкоріненими у

свідомості громадян, потребують зміни поколінь. Тому, втілюючи реформи, що вирішують проблему інституцій, необхідно розробляти механізм, який дозволяв би робити ці зміни стійкими в часі. Позитивні економічні явища, котрі з'являться унаслідок дії міцних і прозорих інституцій (підвищення довіри інвесторів, поліпшення інвестиційного клімату, зростання конкурентоспроможності та валового прибутку), позитивно впливатимуть як на економіку України в цілому, так і на розвиток окремо взятих муніципальних економічних систем [1-5].

Список використаних джерел:

1. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2009: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2009>
2. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2010: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2010>
3. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2011: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2011>
4. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2012: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2012>
5. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2013: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2013>